

HRVATSKI *glasnik*

XXXII. godina, 49. broj

8. prosinca 2022.

cijena 200 Ft

Croatiada 2022. – Santovo

Hrvatska književna večer u Baji

6. stranica

Jesenski festival u Semelju

7. stranica

Dan Nikole Zrinskog u Keresturu

14. stranica

Svjetlo i tama

Tijekom mračnih i hladnih dana studenoga i prosinca sićušno nas svjetlo adventskih svjeća ispunjava toplinom i budi u nama nadu da će i ovi mračni dani proći te da će nam svjetlo ponovno dati snagu za život. Baš kao što je svim živim bićima na Zemlji potrebna sunčeva svjetlost da bi rasla i donosila plod, tako je i ljudima potrebna svjetlost. Zapravo tamu možemo definirati i kao odsutnost svjetlosti, ne nešto što je konačno, nego privremeno jer zapravo svjetlo i tama bez polarizacije ne bi postojali i njihovo značenje ne bi imalo smisla. Cijeli nas život prati smjena svjetla i tame, ali im upravo njihovo smjenjivanje daje smisao. Mješavina svjetla i tame u različitom je značenju oko nas. Mislim da bismo bili najsretniji kad bismo pronašli odgovarajuću ravnotežu među njima, ali različita značenja smjenjivanja svjetla trebala bi imati različita mjerila. U doslovnom značenju smjenjivanje svjetla i tame, smjenjivanje dana i noći, u rukama je natprirodnih i prirodnih sila. Ljudsko tijelo za odmor svakako treba tamu, to najbolje postiže snom u noći. Tijekom noći mozak se odmara, a tijelo radi na oporavku od stresa nakupljena tijekom dana. Mišići se obnavljaju i moglo bi se dalje nabrajati pozitivne učinke spavanja noću, a ne danju. Čovjek je pronalaskom vatre i zatim struje pronašao način da si priušti svjetlo i u mraku, no čini se kako mu je previše uspjelo i više ne uspijeva održati odgovarajuću ravnotežu. Narušava prirodni mrak umjetnim svjetлом, a svjetlosno je onečišćenje danas globalni problem. Svi se vrlo radujemo svjećicama, raskošnim osvijetljenim ukrasima po ulicama, ali možda bismo mogli to činiti i skromnije. Sjetimo se samo onih ljudi koji i danas trpe u ratovima i možda samo jedna sićušna svjeća osvjetjava njihov prostor te je samo ona izvor nade. I tako smo preko ratova stigli i do simboličnog značenja tame i svjetla. Kad se u ljudsko srce nastani tama, zlo i sebičnost potiskuju svjetlo ljubavi. Čim moramo govoriti o ratu, svjesni smo toga da je narušena ravnoteža i u tom slučaju tama u srcima donosi samo tugu i nesreću, ali sve dok se nije ugasilo ono sićušno svjetlo u ljudskim srcima, ima nade za ravnotežu jer je i najmanje svjetlo vidljivo u tami. Ne zaboravimo na njega, svjetlo ljubavi je u nama, vratimo ravnotežu svjetla i tame u našim srcima te budimo svjetlo i drugima jer u tom slučaju vaga treba prevagnuti na stranu svjetla!

Beta

Glasnikov tjedan

„U svijetu blještavila i globalizacije, stradanja i ratova, virtualno izrežirane stvarnosti koju kreiramo tako hrabro bez ikakva stvarnog uporišta zaboravljam na ljudе oko sebe.“

Gori nam druga adventska svjeća. Zagledani u njezin plamen u tišini razmišljamo o stvarnosti i sebi samima u njoj. U isčekivanju odgovora nadamo se da će nam Božić pomoći naći ih.

U svijetu blještavila i globalizacije, stradanja i ratova, virtualno izrežirane stvarnosti koju kreiramo tako hrabro bez ikakva stvarnog uporišta zaboravljam na ljudе oko sebe. Gazimo ih dok tako smjelo pristupamo oltaru na kojem je raspet čovjek Bog u čije se ime tijekom stoljeća dogodilo mnoštvo grijeha koje tako teško ispire molitva. A On plače i plaće neutješno, na trenutke nam se čini kako Njegove suze uzaludno padaju. Pokajanje ne znači zatvaranje očiju nad učinjenim, ne znači oprost pod svaku cijenu? Ako zažmirim i kažem da ja to ne znam, mene se to ne tiče, ne bih ja o tome, idem dalje i molim se, što to znači? Da možemo i dalje živjeti u svijetu za koji smo sami sebi objasnili kako je dobar, lijep i pravedan, ispravan i jedini on jamči svijetlu stranu mjeseca? U svijetu otupljene savjesti koju ne odgajamo i ne preispitujemo ako je hranimo bez deset Božjih zapovijedi, zakona koji su moralni stubovi društava, vjera, civilizacija u svojoj univerzalnosti.

Vrijeme došača priprava je za dolazak sina Božjega i za pitanje hoćemo li Ga pustiti u toplinu svojega doma, nahraniti Ga

i oprati, ili ćemo Ga ostaviti na cesti samoga i nemoćnoga u lutanju. Koliki i danas traže štalicu da bi se ugrijali?

Počinjemo s pokorom odjeveni u ljubičastu boju iako je pokora rezervirana za petak i korizmu. Odijevamo se u ružičasto, radujemo se umjerenom radošću u mjeri koja ne bi pretkazala potpunu radost rođenja. Budni smo i spremni, očišćena tijela od ovozemaljskih Gospodinu nedostojnih misli i djela. Ali Bog dolazi tiho i neprimjetno, ne treba najavu na društvenim mrežama, ne treba praviti selfie s Njim, jer taj dolazak nije praćen pomponima i navijanjem, On dolazi u dušu očišćenu od pompoznosti i hvalisavosti, površnih težnji, slatkorječivosti. Ne dolazi kao moćnik ni silnik u Mercedesu, nego na magarcu, dolazi nam Onaj koji je poslan da potiho ostvari svoje poslove i biva razapet, nešvaćen i proganjan, jer je došao skromno u prnjama bez blještavila, izvanske forme bez sadržaja kojom se opravdava i kupuje ljubav.

Stoga se nadajmo da će i do nas doći sasvim neprimjetno i pobijediti svaku našu opačinu i zlobu, da će nas blagosloviti tišinom i jednostavnosću, učiniti nas neprimjetnima u našim djelima, iskrenima u srcu i osjećajima.

Branka Pavić Blažetin

Pratite medijske platforme Medijskog centra Croatica!

MEDIJSKI CENTAR Croatica

www.glasnik.hu
Tiskano izdanje Hrvatskoga glasnika – svakoga petka u Vašem domu.
Čitajte i širite Hrvatski glasnik, „oazu hrvatske pisane riječi u Mađarskoj“!
Facebook profil Hrvatski glasnik – dnevni tisak – budite obaviješteni prateći Hrvatski glasnik!
radio.croatica.hu – 24 sata glazbe, utorkom, četvrtkom i petkom od 18 sati radijske emisije s ponavljanjima drugoga dana u 10 sati!
Croatica TV – tjedni prilog! Budite naši prijatelji, pratite Medijski centar
Croatica i preko Facebookovih profila: Hrvatski glasnik; Radio Croatica; Croatica TV!

„Mi pokušavamo što više raditi kako bismo povezali Hrvate koji žive izvan Republike Hrvatske.“

Razgovarala: Branka Pavić Blažetin

U organizaciji Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, Katedre za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu, Slavističkog odbora Regionalnog centra Mađarske akademije znanosti i Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata u Pečuhu je 14. i 15. listopada 2022. održan „XVI. međunarodni kroatistički znanstveni skup“. Skup je pozdravio i državni tajnik Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske Zvonko Milas. Bila je to prilika za kratki razgovor.

I Državni tajniče Milas, u svojem obraćanju naglasili ste kako Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske pomaže sve projekte koji pridonose jačanju nacionalnog identiteta i očuvanju hrvatskoga jezika.

Točno, tako je. Istaknuo bih kako je u odlukama Vlade Republike Hrvatske upravo osnaživanje hrvatskog identiteta i povezivanje s Hrvatima koji žive diljem svijeta doista visoko na ljestvici prioriteta, posebno posljednjih šest godina. Ovaj pečuški znanstveni skup zadata je jedna od najvećih kroatističkih konferencija izvan Republike Hrvatske. Središnji državni ured prepoznao je njegovu važnost.

I Koliko je važno svjesno njegovanje i očuvanje hrvatskog nacionalnog identiteta Hrvata izvan Republike Hrvatske?

Iznimno je važno. Ne samo kad govorimo o Hrvatima u Mađarskoj kao nacionalnoj zajednici nego, ja bih rekao, prije svega u Republici Hrvatskoj. Bez obzira na to je li riječ o Hrvatima u Bosni i Hercegovini, o Hrvatima koji žive diljem Europe u različitim državama, o Hrvatima koji žive u europskim i prekoceanskim zemljama kao iseljeništvu. Mislim da je naša paradigma povratka u posljednjih trideset godina o kojem govorimo veoma važna. U smislu iseljeništva i svega onog što nam je nekad bila slabost. Odlazak Hrvata svojedobno je bio slabost. Mislim da danas moramo razmišljati u jednoj novoj paradigmi, da ta nekadašnja slabost može danas postati naša prednost s obzirom na sve dosege i tehnološke mogućnosti. Mi pokušavamo što više raditi kako bismo povezali Hrvate koji žive izvan Republike Hrvatske. Ja mislim da ima jako dobrih poveznica, Hrvati u Mađarskoj, Hrvati u Republici Srbiji, Hrvati u Austriji, posebno gradišćanski Hrvati u Slovačkoj, Mađarskoj, Austriji.

I Vlada Andreja Plenkovića posljednjih je godina stabilizirala i Središnji državni ured. Naime, povećala je njegov proračun i pomažu se projekti Hrvata u Bosni i Hercegovini i Hrvata u europskim zemljama. Kako se određuju strateški projekti koji su važni Republici Hrvatskoj, po kojim načelima? Vi ste spomenuli danas jedan strateški projekt koji je jako važan Hrvatskoj – Hrvatsko kazalište u Pečuhu.

Pa mogu upravo na primjeru Hrvatskog kazališta u Pečuhu pokušati s par riječi to dočarati. Kad govorim o Hrvatskom kazalištu u Pečuhu, znamo put i proces njegova stvaranja uopće, znamo da je Hrvatsko kazalište u Pečuhu jedino hrvatsko kazalište izvan granica Republike Hrvatske izuzev Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru. Mislim da to dovoljno govori o potrebi uvrštanja Hrvatskog kazališta u niz odnosno u red projekata koji imaju posebno strateško značenje za Hrvate izvan Republike Hrvatske i za Republiku Hrvatsku. Imamo i druge strateške projekte kao što je Hrvatsko narodno kazalište u Mostaru. Kao strateški projekt prepoznali smo i tjednik „Hrvatske novine“ koji se izdaje u Željeznom, tu je i Radio Dux – radio nacionalne manjine Hrvata u Crnoj Gori, i hrvatska kuća u Subotici. Dakle to su projekti prepoznatljivosti

Hrvata (bez obzira gdje žive) koje treba čuvati, davati im snagu. Takvih projekata nema puno, izdigli smo projekte od velike vrijednosti, je li to nešto što okuplja, nešto što plijeni, nešto što daje snagu, nešto što diže funkcionalnost i odlučili da potpora ide kontinuitetom odlukama Vlade Republike Hrvatske.

I Smatrali ste važnim i osobno doći danas u Pečuh na ovaj skup. Zašto?

Zašto sam ovdje? Ja mislim da su veoma važni ovakvi znanstveni skupovi, ovaj posebice jer se održava već 16. put zaredom. On i slični skupovi toliko su doprinijeli upravo svemu ovom o čemu smo mi govorili: prepoznavanju, jačanju, čuvanju ukupne hrvatske dobrobiti (i ne govorim sad samo o Hrvatima u Mađarskoj). Ja govorim o Hrvatima kao jednoj globalnoj zajednici bez obzira gdje živimo i očuvanju tog identiteta koji je u nekim stvarima isti nazivnik i za Hrvata u Paragvaju, Hrvata u Pečuhu, u Subotici i bilo gdje drugdje. Zato sam danas tu i potičem sve te vrijedne znanstvenike koji marljivo rade, mislim da je to jedan od čvršćih temelja na kojima se gradi društvo i na kojemu počiva suvremenost jedne nacije te, hvala Bogu, samim tim i njezin napredak. Ove teme puno govore o našoj baštini, našoj kulturi, o svemu onom što smo prošli kroz godine koje su iza nas, a na neki način možemo izvući nekakve zaključke koji će nam pokazivati smjer kojim trebamo ići u budućnost.

Croatiada 2022. – Santovo

Državno predstavljanje u izlaganju projektnih tema

Dana 16. studenog u Santovu je održano Državno predstavljanje u izlaganju projektnih tema. Tradicionalna priredba Hrvatske državne samouprave svake godine priteže se u Santovu, a ove godine prvi je put održana u auli nove školske zgrade Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma.

U ime domaćina nazočne učenike i njihove nastavnike, koji su se ove godine okupili u lijepom broju, srdačno je pozdravila ravnateljica santovačke škole Marija Žužić Velin. Posebno je pozdravila uzvanike i goste, među njima generalnog konzula RH u Pečuhu Dragu Horvata sa suprugom, predsjednika HDS-a Ivana Gugana, ravnateljicu Hrvatskog pedagoškog i metodičkog centra Žanet Vörös, predsjednika Hrvatske samouprave Santova, nazočne ravnateljice naših škola i predstavnike medija. Zahvalila im je na odazivu te istaknula kako su se prvi put okupili u auli nove školske zgrade. Poželjela je svima uspješno predstavljanje projektnih tema i naglasila kako je ovo dobra prilika i za druženje učenika te njihovih nastavnika.

Nazočnima se u ime organizatora obratio i predsjednik HDS-a Ivan Gugan, koji je naglasio da je posljednji susret na Croatiadi u Santovu održan prije tri godine. Kako je naglasio, mnogo se toga promjenilo u protekle tri godine, između ostalog i to da su se umjesto u kulturnom domu ove godine mogli okupiti u auli novoizgrađene školske zgrade. Zahvalio je učenicima i nastavnicima za sav uložen trud i

Hrvatska škola Miroslava Krleža iz Pečuha

pripreme za predstavljanje u izlaganju ovogodišnjih projektnih tema.

Na državnu priredbu ove godine prijavilo se deset škola iz svih hrvatskih regija u Mađarskoj, kako iz onih s predmetnom nastavom hrvatskoga jezika tako i dvojezičnih: HOŠIG iz Budimpešte, Osnovna škola i čuvarnica „Mihovil Naković“ iz Koljnofa, Hrvatski vrtić i osnovna škola „Mate Meršić Miloradicić“ iz Sambotela, Hrvatsko-mađarska dvojezična narodnosna osnovna škola iz Petrova Sela, lukovička osnovna škola, Hrvatska škola „Miroslav Krleža“ iz Pečuha, Hrvatska osnovna škola „Katarina Zrinski“ iz Serdahela, OŠ „Ni-

kola Zrinski“ iz Kerestura, vančaska osnovna škola iz Baje i Hrvatska osnovna škola iz Santova. Ove godine sudjelovalo je stotinjak učenika i pratećih nastavnika mentora. Na ovogodišnju zadatu temu svi su sudionici zanimljivim izlaganjima uz projekciju, snimljene razgovore, arhivske fotografije i snimke te uz pjesmu, ples i narodnu nošnju predstavili narodne glazbenike, orkestre i pjevačke zborove svojih naselja i užeg zavičaja.

Učenici 5. razreda budimpeštanskog HOŠIG-a predstavili su život i rad priznatog koreografa Antuna Kričkovića, bunjevačkog Hrvata rodom iz Gare i bivšeg

Osnovna škola „Mate Meršić Miloradicić“

Osnovna škola „Nikola Zrinski“ iz Kerestura

Budimpeštanski HOŠIG

Lukovička osnovna škola

Hrvatska osnovna škola „Katarina Zrinski“ iz Serdahela

Osnovna škola „Mihovil Naković“ iz Koljnofa

Vančaška osnovna škola iz Baje

Santovačka hrvatska škola

profesora budimpeštanske škole s naslovom „Plesao sam, stvarao sam – životno djelo Antuna Kričkovića“. Pripremila ih je Anita Bándy. S naslovom „Zadnji dudaš u Podravini“ učenici 6. i 7. razreda lukoviške osnovne škole predstavili su životni put nadaleko poznatog podravskog gajdaša Pave Gadanjija. Pripremile su ih Anica Popović Biczak i Biserka Brantner Kolarić. Pod naslovom „Tragom Krležinih orkestra“ učenici Hrvatske škole Miroslava Krleže iz Pečuha predstavili su prošlost i sadašnjost školskog tamburaškog orkestra koji djeluje više od četrdeset godina. Pripremili su ih Tibor Végh i Grgo Kovač, a nastupili su pod vodstvom učitelja tambure Attila Csuraija. Najmlađa ustanova HDS-a – Hrvatski vrtić i osnovna škola

„Mate Meršić Miloradić“ prvi je put sudjelovala na ovoj državnoj priredbi. S naslovom „Veselo je društvo naše“ učenici 6. razreda, koje je pripremila Edita Horvat Pauković, predstavili su dio kulturnog života Narde i Hrvatskog Židana. Učenici 8. razreda serdahelske Hrvatske osnovne škole „Katarina Zrinski“ s naslovom „Naš lepi kaj“ predstavili su kulturni život Serdahela, naselja u Pomurju u zagrljaju Mure. Pripremili su ih Katarina Lukač Brodač i Zorica Prosenjak Matola. Učenici keresturske Osnovne škole „Nikola Zrinski“ predstavili su pomurske „ikone“ tamburaške glazbe, a školski tamburaški orkestar na kraju je i zasvirao pomurske melodiјe. Pripremila ih je Veronika Vuk. Sedmaši Osnovne škole „Mihovil Naković“ iz Koljnofa prikazali su igrokaz o tome kako stari roditelji poučavaju tamburu svojim unucima. Koljnofske tamburaške pripremile su nastavnice Szabina Balogh i Biserka Brindza. Učenici Hrvatsko-mađarske dvojezične osnovne škole iz Petrova Sela predstavili su petroviske tamburaške orkestre, a na kraju su zaplesali i zasvirali, pa i zajedno s mentorima zapjevali. Pripremio ih je Rajmund Filipović. Učenici 7. razreda vančaške osnovne škole iz Baje predstavili su poznat bajski orkestar „Čabar“, a pripremila ih je Judita Poljak. Priredba je završena predstavljanjem domaćina uz santovačko šokačko kolo koje je uvodno odsvirao učitelj Zoran Barić. Učenici viših razreda santovačke Hrvatske osnovne škole predstavili su glazbeni život santovačkih Hrvata nekad i danas. Pripremili su ih nastavnica Eva Gorjanac i učitelj Zoran Barić.

Sudionicima, učenicima i njihovim nastavnicima mentorima na kraju je zahvalila zamjenica predsjednika HDS-a Angela Šokac Marković. S predsjednikom Ivanom Guganom predstavnicima škola uručila je spomenice, a svi učenici dobili su kišobran s grbom HDS-a. Priredba je ostvarena uz potporu mađarske Vlade, odnosno fonda „Gábor Bethlen“, a završena je zajedničkim ručkom i druženjem.

Stipan Balatinac

Petrovoseska osnovna škola

Hrvatska književna večer u Baji

Na stotu obljetnicu rođenja čavoljske pjesnikinje Roze Vidaković

Gosti tribine: Stjepan Blažetin i Silvestar Balić

Dio posjetitelja iz Baje

U suorganizaciji Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj (ZZHM) i Kulturnog centra bačkih Hrvata 24. studenog u Baji je priređena Hrvatska književna večer. U Kulturnom centru okupilo se tridesetak bačkih Hrvata iz Baje i okolnih naselja, među njima i iz rodног mjesta pjesnikinje Roze Vidaković. Kako je otvarajući priredbu naglasio ravnatelj Kulturnog centra Mladen Filaković, nova književna večer plod je suradnje sa Znanstvenim zavodom koja traje već tri godine, a povod je bio obilježavanje 100. godišnjice rođenja čavoljske pjesnikinje Roze Vidaković. Pozdravio je goste izlagače: ravnatelja ZZHM-a Stjepana Blažetina, znanstvenog suradnika Zavoda Silvestra Balića te suradnicu Lillu Trubić. Ravnatelj ZZHM-a Stjepan Blažetin podsjetio je kako je ovo drugo gostovanje u Baji, a u zajedničkoj organizaciji bili su već i u Kaćmaru, Čavolju i Gari. Naglasio je kako Kulturni centar u Baji od svojih početaka

traži suradnju te su tako pokrenute književne tribine po bačkim naseljima. Zavod smatra svojom zadaćom popularizirati sve ono čime se bavi. Nakon uvodnih riječi održao je vrlo zanimljivo i poticajno, ali i poučno predavanje o društveno-političkim prilikama poslije Drugog svjetskog rata, prilikama u kojima je stvarala Roza Vidaković. Naveo je najvažnije podatke iz njezina života te predstavio objavljene knjige. Završno je predstavio njezin pjesnički rad uz analizu nekih pjesama ukazavši na značajke njezina pjesništva i jedine objavljene zbirke pod naslovom „Iz dubine“, koja je u drugom izdanju proširena s prijevodima nekih pjesama na mađarski jezik. Znanstveni suradnik ZZHM-a Silvestar Balić na temelju svojih istraživanja ukratko je predstavio život i rad salantskog kantora učitelja Stjepana Ebrića te najavio da će uskoro biti objavljena knjiga u kojoj su skupljene Ebrićeve oproštajne

pjesme koje su se pjevale na sprovodima. Predavači su istaknuli koliko je važno istraživanje i objavljivanje stvaralaštva te tiskanje knjiga istaknutih hrvatskih autora u Mađarskoj kao i uvrštanje njihova djela u nastavne programe i udžbenike. Nakon izlaganja gostiju Čavoljac Stipan Mandić s nazоčnima je podijelio svoja sjećanja na poslijeratna vremena i djetinjstvo te uspomene na pjesnikinju Rozu Vidaković i čavoljsku učiteljicu Danicu Dačin.

Kako je na kraju najavio ravnatelj Kulturnog centra Mladen Filaković, književne tribine u suradnji sa Znanstvenim zavodom Hrvata u Mađarskoj će se nastaviti. Sljedeća se planira već u prosincu ove godine u Santovu – u spomen na književnika Mišu Jelića, novinara Branka Filakovića, pjesnika Marka Dekića te književnika i društvenog djelatnika Stipana Blažetina.

S. B.

Čavoljac Stipan Mandić podijelio je svoja sjećanja na Rozu Vidaković

Dio posjetitelja iz Baje i okolnih naselja

Hrvatski jesenski festival u Semelju

Pod pokroviteljstvom parlamentarnog zastupnika Pétera Hop-pála i glasnogovornika Hrvata u Mađarskom parlamentu Joze Solge te u glavnoj organizaciji Joze Harija u Semelju je 22. listopada održan kulturni i gastronomski susret pod nazivom „Hrvatski jesenski festival”. Domaćin je bio Branko Uvodić. Semeljčani na čelu s načelnikom Józsefom Kumlijem, kojem je desna ruka bio zamjenik predsjednika Saveza Hrvata u Mađarskoj Arnold Barić, pokazali su se kao izvrsni domaćini. Ekipe su se ogledale u kuhanju, KUD-ovi nastupali na pozornici, tamburaši se brinuli za dobro raspoloženje, a poduzetnici prodavali svoje proizvode. U večernjim satima nezaboravan koncert održao je Željko Bebek. Slijedio je bal do kasnih sati s orkestrom „Badel”.

Druženje je započelo u ranim poslijepodnevnim satima pri-premama gastroekipa. Na natjecanju u kuhanju sudjelovalo je dvanaest ekipa, a ocjenjivala se i najbolja rakija te najbolje kuhanje vino. Ocjenjivački sud u sastavu vrsnih chefova László Juhásza, Gyule Fenyősija i Tibora Metzgera trebao je na temelju odličnih jela izabrati najbolje kuharske ekipe. Nakon vijećanja

KUD „Ladislav Matušek“ i prateći orkestar

Ekipa Hrvatskog kluba „Augusta Šenoe“

S prijateljima iz općine Semeljci

Ekipa iz Podravine, Hrvati iz Barča

KUD mohačke „Šokačke čitaonice“

Željko Bebek

prvo mjesto dodijelili su ekipi Martinaca, drugo ekipi Semelja, a treće ekipi Kukinja. U paviljonima vinari su nudili baranjska, vršendska te vilanjska vina, a moglo se kupiti i katoljskih štrudli. Nudili su se i ukrasni proizvodi.

Orkestar „Misija ViT“, KUD Šokačke čitaonice i prateći orkestar, KUD „Ladislav Matušek“ i prateći orkestar te muška vokalna skupina iz općine Semeljci (selo Kešinci) nastupili su na pozornici semeljskog Doma kulture.

U večernjim satima, unatoč kišnom vremenu, okupio se velik broj posjetitelja na koncertu Željka Bebeka i njegova sastava. Koncertu je prethodio nastup martinčkog sastava „Podravka“. Nakon koncerta Željka Bebeka slijedio je bal uz orkestar „Badel“.

Branka Pavić Blažetin

Festival raširenih ruku

Dana 5. studenog u pečuškom Odgojno-obrazovnom centru „Nevko“ u organizaciji Župe svetog Ivana Pavla II. održan je „Festival raširenih ruku“. Ovoj najmlađoj pečuškoj župi pripada i filijala obližnjeg naselja Kukinj, u kojem žive i Hrvati. „Ovim festivalom predstavila se hrvatska zajednica Kukinja“, izjavio je župnik Ferenc Kövesi.

U sklopu festivala priređena je izložba tkanina i vina, održani su folklorni nastupi te je služena dvojezična sveta misa. Uz župnika Kövesija misu je služio voditelj Hrvatskog povjerenstva Pečuške biskupije, mohački dekan župnik te biskupski povjerenik vlč. Ladislav Bačmai. U folklornom programu nastupila je dječja skupina KUD-a Tanac „Pačići“ te članovi kulinjskog KUD-a „Ladislav Matušek“. Milica Klaić Tarađija predstavila je predmete izložene na izložbi „Jesen s kulinjskim tkaninama i vinima“, a zainteresirani su mogli i isprobati dijelove narodne nošnje, fotografirati ih ili nacrtati. Održana je i plesačnica s Józsefom Szávajem te radionica spretnih ruku, a osim toga blagoslovljeno je izloženo mlado vino kulinjskih vinogradara.

Foto: PANNON TELEVIZIJA

Noć hrvatskog filma i novih medija i u Pečuhu

U organizaciji Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu, Umjetničke organizacije „Noć hrvatskog filma i novih medija“ iz Zagreba te Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma „Miroslav Krleža“ 9. studenog 2022. godine u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu „Miroslav Krleža“ u Pečuhu osmi je put održan program Noći hrvatskog filma i novih medija.

Program je sufinanciran sredstvima HAVC-a i Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, a održava se u Pečuhu, Milanu, Budimpešti, Temišvaru i Mostaru tijekom studenog 2022. Publika sve filmske projekcije može pogledati besplatno, a filmovi imaju engleske titlove. Filmska noć počela je nagrađivanjem dugometražnim igranim filmom „Murina“ autorice Antonete Alamat Kusijanović, koji je premijerno prikazan na filmskom festivalu u Cannesu. Program je nastavljen izborom recentnih hrvatskih kratkih igranih filmova: „Mali Libero“ Mladena Stanića, „Cimerica“ Jadrana Parunova, „Lakat (kao takav)“ Ante Babaje iz 1959. Tu je i animirani film „Ring“ Nikole Kostelca, „Profesor Balthazar“ Zlatka Grgića iz „50 godina zagrebačke škole animiranog filma“ u epizodi „Alfred noćni čuvan“. Iz najnovije produkcije predstavljena je „Transfuzija“ Igora Bojana Vilagoša. Dokumentarni program otvorio je film „Disident“ Ivana Mihaljevića, zatim „Nek se čuje i naš glas“ redatelja Krste Papića te „Devalvacija jednog osmijeha“ Vojidraga Berčića.

Trenutak za pjesmu

Zadnji list iz Pomurja

Negdje tam čez Mure, napert Međimurja,
Živeli v miru Hrvati, kak se zna od negda.
Pred cirkvom se savija jedna lipa stara,
I spomenik stoji svetoga Florjana.

Živelo se teško, al smo sretni bili,
Tetec, teca, stric, nevesta si su veselili,
Al se vreme premenilo, vek smo manje stali,
Milijun Hrvata su se pomadarili.

Rečite mi, dušu da smo si prodali,
Materinski jezik kad zaboravili
Plaćno pesem starcem stoput popevali,
Molitvene žute knjige s njima zakopali?

U srcu nam još žive lepe stare pjesme,
Čuvamo u nama dale prošle uspomene.
Al po imenu na križu bude samo znati
Negda su i tam čez Mure živeli Hrvati.

Rečite mi, dušu da smo si prodali,
Lepe stare običaje kak su nam ukrali?
Sestru, oca, majku, da smo ostavili,
Kak smo mi postali izgubljeni ljudi?

Tibor Mihović

Na dvadeseti rodjendan

Odličje grada Kisega „Pro Communitate“ zboru „Zora“

U ponedjeljak 7. novembra gradsko poglavarstvo Kisega u posebnom svećevanju u svečanoj dvorani Gimnazije Mikule Jurišića predalo je gradsko priznanje aktivistom, društvam i predstavnikom civilnih organizacija ki su se u minulom periodu, negda-negda još i iznad snage, zalagali za društvene posle, aktivnosti i struku. Tako su među odlikovanimi pozvani i članovi hrvatskoga jačkarnoga zbora „Zora“, čije se utemeljenje svečuje uprav ovo ljetu jur s dvadesetim jubilejom. U prijateljskom krugu našli su se jur 2002. ljeta na inicijativu negdašnjega velikoborištofskoga ravnatelja, glazbenika, zvanarenog ljuditelja gradišćanskih jačaka Mirka Berlakovića svi oni Koljnofci, Undanci, Židanci, Prisičani, Plajgorci, Petrovišćani i Nardarci ki su se doselili u ti varoš i ke je spajala ljubav prema hrvatskoj glazbi, jački i ričam. Kotrigi su četrnaestimi, a dodatno imaju muzičku pratnju sa svirači iz Kisega, Hrvatskoga Židana, Prisičke i Petrovoga Sela, uz svoj svitski, crikveni, hrvatski i gradišćansko-hrvatski repertoar. Redovno nastupaju na hrvatski priredba, na kiseški svetačnosti stalni su gosti i izvodjači, a čez dvadeset ljet sprjateljili su se sa sličnim zborima u Hrvatskoj, Nimškoj, Austriji i Sloveniji. Međ redi „Zore“ najdu se najaktivniji članovi male hrvatske zajednice u spomenutom varošu, boktari i čuvari hrvatske kulture i tradicije u takovom naseљu, kade je hrvatsko ime slava i dika jur od 16. stoljeća. Osnivač i dirigent zboru četiri ljeti dugo bio je jur spomenuti Mirko Berlaković, zatim je vodio József Maitz, bivši ravnatelj mjesne Mužičke škole, a od 2018. ljeta s velikim stručnim znanjem pelja je Edit Tóth-Nagy, profesorica glazbe u Gimnaziji Mikule Jurišića. Tako je pejzažica jubilarnoga zborova ovput prikzela gradsku nagradu od poglavara varoša Béle Básthyja. Jubilari su jur prlje svečevali svoju okruglu obljetnicu s jednodnevnim izletom u Œrségu, kamo su bili pozvani i hižni drugi i prijatelji, a mjesna hrvatska samouprava presenetila je prvenstveno svirače s dvimi novimi instrumenti za rodjendan. Ugledno kiseško odličje „Pro Communitate“ priznanje je za dugoljetno djelovanje i gajenje ter sačuvanje vridnoga hrvatskoga jačkarnoga jerbinstva. Živila „Zora“!

Tihoo

HOŠIG obilježio Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje

U povodu Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dana sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje u HOŠIG-u je bio organiziran program sjećanja. Sastavila ga je profesorica Klára Jenyikné Bende.

Program je započeo hrvatskom himnom i pjesmom posvećenoj Vukovaru „O, divni moj Vukovaru ti“. Pjesmu su otpjevali učenici u pratnji školskog tamburaškog sastava. Slijedio je recital „Djetinjstvo“, u kojem su sudjelovali Ružica Racz Szabó, Vanessa Morina, Mia Vam, Benegúz Poczók, Viktorija Papp, Lilla Benyeshkov i Tamara Kakonyi. Nakon toga prikazano je izvješće Siniše Glavaševića

„Žrtve opsade i pada Vukovara“, prikaz „Vukovarskog spomenara“ Pavla Pavličića te fotografije i videoreportaže iz Domovinskog rata. Učenici su otpjevali pjesmu

„Moja domovina“ i završili program stihovima „Sine moj, ne zaboravi, / Tu je nekad bio grad / I bit će zauvijek“.

Neda Maretic

Noć hrvatskog filma i novih medija u Budimpešti

U sklopu projekta „Noć hrvatskog filma i novih medija“ prikazani su hrvatski filmovi u HOŠIG-ovoju knjižnici. Nazočne je pozdravila ravnateljica Ana Gojtan i rekla: „Ovaj program prvi put organiziramo ovdje u HOŠIG-u, i to u suradnji i uz potporu Središnjeg državnog ureda za Hrivate izvan Republike Hrvatske. Radujemo se što smo imali mogućnosti da i naši učenici, ali i profesori, pogledaju hrvatske filmove. Svi su naši učenici pratili filmove – od učenika nižih razreda pa sve do gimnazijalaca.“ Tijekom dana emitirali su filmove različitih žanrova, od dokumentaraca do animiranih i dugometražnih filmova. Prikazali su sljedeće animirane filmove: „Šegrt Hlapić“ redateljice Silvije Petranović, animirani film „Abra Kadabra“ Dušana Vukotića, epizoda „Bim i Bum“ poznate Grgićeve serije „Professor Baltazar“, „Čudotvorni kolač“ Borisa Kolaria i „Psychographic“ Branka Farca. Nakon njih gledali su se kratkiigrani filmovi: „Online“ Bogdana Tankosića i „Moj stan“ Zvonimira Berkovića. Zatim su slijedili dokumentarni filmovi: „Ivanova igra“ Tomislava Žaje i „Još malo do Nove godine“ Marka Bičanića.

Tijekom večeri bio je prikazan dugometražniigrani film „Murina“ redateljice Antonete Alamat Kusijanović. Film su pogledali veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrlić i drugi.

Neda Maretic

Vikend sv. Martina u Plajgoru

Bogati vikend sv. Martina na Plajgoru u petak 11. novembra začeo se je jur rano ujtro u osam uri sa svetom mašom za zadnjega pokojnoga sela Martina Hergovića i za njegovu hižnu družicu Elizabetu Gergić u mjesnoj crikvi sv. Martina. Otpodne je jur marljive Plajgorce našlo u pripravljanju, jer potrebno je bilo sve najprije izriktati i položiti na doček gostov ki svako ljetno na Sv. Martina hodočastu iz susjednoga Hrvatskoga Židana. Ocvarki, kruh s mašćom, zakipljeno vino, tej s citronom, a kako se je vrime pokazalo, znalo se je jur najprije da će čuda hodočasnikov zajti toga večera da skupa svečuju u Sambotelu rodjennoga svetca. Plajgorci kot svenek išli su pred hodočasnu grupu oko 17 urova do salaša Kocsis i tamo se suočili s činjenicom da skoro i kraja nijesu svitlini u laterna. Došlo je bilo već od dvisto ljudi, morebit dovidob najvećimi. U crikvi sv. Martina sve hodočasnike srdačno je pozdravio načelnik sela Vince Hergović, a dica su pokazala spomin-program sv. Martina. Na projektoru su se oživili običaji od Martinje. Za uvodom je slijedila molitva s farnikom Štefanom Dumovićem pak su se onda svi nazočni ganuli na okripljenje na dvor kulturnoga doma. Dar jednu uru duralo je veselo pominkanje, bilo je i takovih pozvanika ki jur ljetodan dugo nisu se našli. U subotu otpodne svečano je predana obnovljena Klaštromska ulica, ka pelja do hatara. Obnovljena je u okviru programa „Ugarsko selo“. Tamo na raskršću svoj je svečani govor održao parlamentarni zastupnik Péter Ágh, istaknujući važnost asfaltirane ceste i dičjega parka, kojega sad još obnavljaju. U Meršićevoj hiži ovput je oficijelno pohodjena takaj obnovljena mujejska

Dica su pokazala program u čast sv. Martina

Pri obnovljenoj ulici parlamentarni zastupnik Péter Ágh i načelnik sela Vince Hergović

Židanski tamburaši su i ovput svirali za dušu

FOTO: MARIJA SZABÓ / TIBOR OHR

Domaćini s gostima pred obnovljenom mujejskom sobom

sobom s kolekcijom Lajoša Brigovića, gdo je osnovao i plajgorski muzej Koreni. Na narodnosnom naticanju selo je dobilo 1,2 milijun Ft za restauraciju sobe, a mjesna samouprava dodala je još 300 000 Ft. Parlamentarni zastupnik pohvalio je načelnika, ki ljeta dugo djela na boljštu rodno selu, a podišao je i njegovu odanost svojemu narodu. Vince Hergović zahvalio je na riči i rekao još da je državno odličje mogao dobiti zahvaljujući svim tim ljudem ki uza njega stoju u dobrom i zlu i simbolično je podolio nagradu sa svim Plajgorcima i Gradišćancima ki mu pomažu u tom djelovanju 35 ljet dugo. Na agapi su se priđružili sa svojom odličnom svirkom i Židanski tamburaši. Vikend sv. Martina završen je svetom nediljnom mašom ku je služio duhovnik Štefan Dumović, a mužički su ju polipšali jačkari zboru „Peruška Marija“.

Tihomir

Izlet u Baranju i aktivnosti Hrvatske samouprave Lukovišća

Hrvatska samouprava Lukovišća organizirala je za svoje glasače izlet u Đud, Villány, Harkanj i Šikloš. Okupilo se dvadesetak izletnika koji su malim autobusom pošli na izlet, reče nam predsjednica Hrvatske samouprave Lukovišća Ruža Bunjevac. Bilo je to 19. studenoga. Izletnici su obišli đudsko svetište i zadržali se u molitvi i na križnom putu. Duhovno osvježeni nastavili su put u Villány, gdje su pogledali tamošnji Muzej vina te krenuli prema Harkanju. U Harkanju su ručali te se susreli s predstavnicima Mješovitog pjevačkog zbora Hrvata u Harkanju i zastupnicima harkanjske hrvatske samouprave. S Hrvatima u Harkanju Lukovišćani izvrsno surađuju te je dogovorenog i gostovanje zbora u Lukovišću. Nakon toga nastavili su prema Šiklošu, gdje su poslijepodne proveli na šikloškim bazenima. Cjelodnevno druženje ostalo je izletnicima u lijepom sjećanju. Hrvatska samouprava Lukovišća spremila se i za advent te Božić. Pripremaju se poklon-paketi za lukoviške Hrvate te druženje 17. prosinca kao i sveta misa u mjesnoj crkvi koju organiziraju mjesna, hrvatska i romska samouprava. Nastupit će učenici mjesne lukoviške škole, koja se ovih dana priprema za proslavu 50. obljetnice školske zgrade. Planira se da to bude 20. prosinca.

BPB

Dan starih u Lukovišću

Hrvatska samouprava Lukovišća priredila je 12. studenoga u mjesnom domu kulture Dan starih (umirovljenika). Okupilo se šezdesetak osoba. Za zabavni program pobrinuo se sastav „Megarox“ iz Kapošvara. Nakon programa mjesna je samouprava priredila ručak za sve koji su se odazvali. Poslije ručka slijedio je bal uz Jozu Gujaša, svirača nekadašnjeg Orkestra „Drava“, koji je zabavljao nazočne glazbom (od raznih kola sve do twista). Sve se to organizira zato da bi se Hrvati iz Lukovišća okupili i razgovarali na hrvatskom jeziku, reče nam predsjednica Hrvatske samouprave Lukovišća Ruža Bunjevac.

BPB

Dan starih u Starinu

U organizaciji mjesne samouprave Starina i ove je godine za starije stanovništvo, umirovljenike, priređen dan druženja uz zabavu i bogat stol. Na druženje je došlo šezdesetak Starinčana.

Pozdravio ih je načelnik Starina Balázs Matoricz. Biranim je riječima zahvalio na svemu što su svojim radom napravili za selo i seosku zajednicu, što su izgradili i postavili temelje na kojima se danas selo može dalje razvijati.

„Dan starih upozorava nas da su oni koji su hodali putom prije nas dali sve od sebe – radom i odricanjem, vjerom i nadom u budućnost. Sad je za njih došlo vrijeme zaslужena odmora. Naši predci dali su nam u ruke vrijedno nasljeđe i jezik kojim se razumijemo, teškim radom zarađujući kruh i gradeći dom. Naš je zadatak da riješimo ciljeve koji su pred nama“, rekao je načelnik Starina.

Druženje je bilo oko bogata stola, a za zabavu su se pobrinuli sastavi „Biseri Drave“ i „Maxi-Remix“. Svi su nazočni dobili poklon od mjesne samouprave Starina.

BPB

O kulturnom životu pomurskih Hrvata

U sklopu Pomurskih jesenski književnih dana Hrvatski kulturni prosvjetni zavod „Stipan Blažetin“ priredio je učeničku konferenciju na temu „Hrvatska kultura u našim naseljima“. Goran Gudlin, učenik serdahelske Osnovne škole „Katarina Zrinski“, predstavio je pomursku Kulturnu udrugu „Mura“ iz sedamdesetih godina koja je okupljala članove gotovo iz svih hrvatskih pomurskih naselja.

Kulturni mozaici iz daleke prošlosti

Kulturna baština svakog mesta ili kraja igra važnu ulogu u životu mještana. Običaji, pjesme, legende i pripovijetke žive među ljudima u svakodnevnom životu. Pripovijedalo se tijekom sastanka, poljoprivrednih radova i tijekom zabave. To je bio odmor za njihovu dušu. Bogat je onaj narod koji ima svoje narodno blago, kulturu i običaje. Tako je bilo nekada, a tako je i danas i tako će biti zauvijek. S učiteljskom diplomom 1959. godine u Serdahel dolazi mladi učitelj sa svojih 18 godina. Dolazi iz daleke Bačke u Pomurje na nepoznato mjesto u drugo kulturno okruženje. Dolazi među Hrvate. On se zvao Stipan Blažetin. Mladi učitelj pun planova i snova trudi se naći svoje mjesto daleko od svojeg rodnog kraja. Radi kao učitelj, zamjenik ravnatelja i ravnatelj. Stipan Blažetin djelovao je četrdeset godina među pomurskim Hrvatima na društvenom, kulturnom i sportskom polju. Cijeli svoj život posvetio je uzdizanju Hrvata u Mađarskoj. Na svakom je području bio aktivna. On je bio osnivač prvog KUD-a „Mura“. Okupio je prvo djecu i školarce oko sebe te su počeli s radom na pjesmama. Poslije pjesama dolazili su i plesovi, sviranje na tamburici, harmonici te nastupi jedan za drugim po cijeloj Mađarskoj. Generacije i generacije rasle su pod njegovim krilima, pjevale u zborovima, plesale u plesnim skupinama, a on je neumorno radio i pripremao nastupe. Godine 1985. napisao je scenarij i postavio na pozornicu legendu „Morica i Drav“ o dvjema rijekama koje teku na području gdje žive pomurski i međimurski Hrvati. Predstava je protkana mnoštvom pomurskih pjesama i melodija. Predstavljena je u mnogim pomurskim naseljima, a prikazana je i na Festivalu kazališnih amatera u Svetom Filipu i Jakovu. Generacije su glumile ulogu Morice

Goran Gudlin na konferenciji

Nastup plesača KUD-a „Mura“

i Drava, plesale plesove i putovali u razna mesta gdje su mladi glumci amateri, plesači i pjevači stekli najljepše uspomene svojeg života.

Napisao: Goran Gudlin

Dan Nikole Zrinskog u Keresturu

U Osnovnoj školi „Nikola Zrinski“ u Keresturu 18. studenoga obilježen je Dan Nikole Zrinskog sa svečanim spomen-programom, prisegom prvaša, polaganjem vijenaca na spomenik, natjecanjima, Utrkom Zrinski i dodjelom stipendija prof. dr. Karla Gadanjija. Dan Nikole Zrinskog obilježava se od 1991. godine, kad je ustanova preuzela ime hrvatskog bana, vojskovođe i pjesnika koji je svojim hrabrim djelima te izgradnjom utvrde Novog Zrina u blizini branio podjednako hrvatski i mađarski narod od neprijatelja. Na ovogodišnjem obilježavanju nazočili su predstavnici pomurskih škola i partnerske Osnovne škole „Retkovec“ iz Zagreba, čiju je delegaciju predvodio ravnatelj Jako Šuker.

Keresturska osnovna škola već više od tri desetljeća njeguje spomen Zrinskih, a posebnu pozornost posvećuje pjesniku i vojskovođi Nikoli Zrinskom Čakovečkom, koji je imao posjede i u pomurskoj regiji. Branio je zajedničko područje od neprijatelja te sagradio utvrdu nedaleko od mjesta, a svojim junačkim djelima, inteligencijom te marljivošću i u današnje vrijeme uzor je svim naraštajima. Stariji su stanovnici iz mjesta u pričama svojih roditelja čuli za razne legende o Nikoli Zrinskom, Novom Zrinu koji se nalazio na sutoku Mure i Drave, Zrinskom zdencu, izvoru nazvanu po njemu, no lokaciju utvrde koju su Turci sravnili sa zemljom znanstvenici su mogli odrediti tek nakon više godina istraživanja.

Dobitnici stipendije prof. dr. Karla Gadanjija: učiteljica Biserka Kis te učenici Ádám Somogyi, Botond Söveges, Lara Kalinics i Nóra Kovács s ravnateljicom Beátom Hermann

Na spomen-danu učenici se svake godine prisjećaju Nikole Zrinskog s prigodnim dvojezičnim programom, prisjećaju se njegovih djela, citiraju ulomke iz njegova književnog djela „Opsada Sigeta“, a prvoškolci pred školskom zastavom daju prisegu da će se dostoјno ponašati i učiti njemu u spomen. Nakon toga predstavnici roditeljskog vijeća svežu im kravate sa simbolom škole. Na svečanost iz godine u godinu pozivaju bivše učenike

Otkrivanje portreta Nikole Zrinskog

keresturske škole koji govore o tome kako su nastavili svoj životni put nakon osnovnoškolskih klupa. Ove godine stigla je Zsuzsanna Kos, koja je, nakon što je u ustanovi zavoljela hrvatski jezik potaknuta svojom učiteljicom Jolankom Tišler, nastavila školovanje u Hrvatskoj gimnaziji Miroslava Krleže u Pečuhu te na Visokoj nastavničkoj školi također u Pečuhu (smjer biologija te hrvatski jezik i književnost). Sad je doravnateljica Pijarističke gimnazije u Velikoj Kaniži, gdje se također poučava hrvatski kao strani jezik. Majka je troje djece i vrlo je sretna što njezin sin voli hrvatski jezik. Zsuzsanna je keresturskim učenicima poručila da čuvaju svoje hrvatske korijene i jezik jer su to doista dragocjene vrijednosti. Poznavanje dvaju jezika i dviju kultura uvijek je prednost. U sklopu svečanosti dodjeljuju se i stipendije prof. dr. Karla Gadanjija. Ovaj put profesor nije mogao nazočiti jer je otputovao na drugi kontinent, pa je umjesto njega stipendije dodijelila ravnateljica keresturske ustanove Beáta Hermann. Dobitnici su stipendije učenici Nóra Kovács, Lara Kalinics, Ádám Somogyi i

Botond Söveges, a za istaknut rad dodijeljeno je priznanje učiteljici Biserki Tatrai Kis. Ove godine stigao je i dar osnovnoj školi od obitelji Milosevics, jedna umjetnička slika Nikole Zrinskog koju je naslikala Olga Milosevics dvadesetih godina prošlog stoljeća. Njezina kći u medijima je čula kako ustanova njeguje kult Zrinskih i smatrala je da će portret Nikole Zrinskog imati najbolje mjesto upravo u toj školi. Umjetnicu su otkrili ravnateljica škole Beáta Hermann i počasni konzul Republike Hrvatske u Velikoj Kaniži dr. Atila Kos. Nakon polaganja vijenaca na spomenik učenici škole upoznali su se s odorama Povijesne postrojbe sigetskih viteza te isprobali kako su se nekad borili sa sabljama.

Beta

Prisega prvaša

Hrvatski projektni dani u petrovskoj Dvojezičnoj školi

Pokidob su jesenske ferije izostavne iz ovoljetnoga školskoga programa po cijeloj Ugarskoj, učiteljski zbor petroviske Dvojezične škole izmislio je za svoje učenike posebne hrvatske projektne dane, od 26. do 28. oktobra, s cijelom serijom hrvatskih programov i djelaonic. Na svetak Mrtvoga goda skoro cijela škola sudjelovala je pri svetoj maši i nazočila blagosavljanju cintira. Školari 4. razreda taj su dan imali izlet u Kisegu, 5. razred bio je biciklom na izletu, a 6. razred pohodio je znamenitosti grada Celldömölka. Pri nedavnom boravku partnerov iz OŠ „Donja Zelina“ Petrovišćani su za dar dobili mlince, a ova je bila uprav zvanaredna prilika da se ti mlinci skupnom snagom pedagogov i dice napravu, a pravoda se i kušaju. Sam proces kuhanja jako su uživali mladi kuhari, a nisu se samo odrašćeni zadovoljno šupali jer svim je šmekalo ovo specijalno hrvatsko jilo. Kako je nadalje rekla školska direktorica Anica Škrapić-Timar, za sve diozimatelje stale su na raspolaganje i razne djelaonice, napravljenjem hrvatskih suvenirov, spominkov, učenjem jačak i tancev kot i poslušanjem predavanj o naši tradicija i običaji. Tri hrvatski projektni dani tako su se dobro ugodali da se jur zaduženi s pravom razmišljaju o nastavku.

Tihomir

Foto: ANA ŠKRAPIĆ-TIMAR

Undanski vikend folklornoga seminara

Foto: SNEŽANA JURIŠIĆ

Kako Štefan Kolosar zida, rvana i plete kulturne projekte, turneve i nastupe za svoje tancoste putem hrvatskih pomoćnikov, tomu se zapravo nek čuditi moremo. Takov program bio je predzadnjega oktobarskoga vikenda i folklorni seminar, kad su u malu Undu dospili „poslaniki“ Hrvatske matice iseljenika Snježana Jurišić, Vjekoslav Martinić i Romana Fezi Martinić, ki su četire dane dugo uživali u undanskoj gostoljubivosti, a i čuda toga dali su naučiti kotrigom HKD-a „Veseli Gradišćanci“. Vjekoslav Martinić otvorio je diozimateljem dušu tradicionalnih glazbalov Hrvatske, a najveć su bili oduševljeni folkloraši od glasa dude i gajde, što je zapravo u ovom kraju Gradišća rijetka pojавa u manjkanju pravih majstorov. U petak su se začele probe, Roma-

na Fezi Martinić zavježbala je s folkloraši medjimurske tance, ki i onako blizu stoju ugarskomu folkloru. U subotu je cijeli dan napornom probom usvojena nova koreografija, a skupna večera, fešta i slobodno druženje još je više zbližilo sad jur, moremo reći, nove prijatelje. U nedjelju u Kisegu goste je dočekao Vince Hergović, predsjednik Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, jer je delegacija željna bila viditi Jurišićev grad, ako je med njimi bila i daljnja rodica senjskoga kapetana, koga u samom varošu i široj okolini slavimo kot heroja. Gosti su domaćinom obećali da će se kljetu vratiti na undanski tradicionalni Hrvatski bal, tako da kola prijateljstva u vrimenu i prostoru dalje bižu.

Tihomir

HRVATSKA DRŽAVNA SAMOUPRAVA na temelju Zakona o radu br. I. iz 2012. godine raspisuje

NATJEČAJ za popunu radnog mjesta

RAVNATELJA (viši voditelj) **Hrvatskog kluba Augusta Šenoe**

Ravnatelj se imenuje na vrijeme od četiri (4) godine, na neodređeno/puno radno vrijeme.

Mjesto obavljanja dužnosti:

Županija Baranja, 7624 Pečuh, Esze Tamás utca 3.

Plaća i ostala davanja:

Prema odredbama Zakona o radu br. I iz godine 2012.

Uvjeti za podnošenje natječaja:

- Visoka škola i visoka stručna spremna vezana za kulturnu djelatnost ili visoka stručna spremna ne u struci
- Visoka škola i visoka stručna spremna vezana za kulturnu djelatnost ili visoka stručna spremna ne u struci
- Jezični ispit visokog stupnja iz hrvatskog jezika razina „C“;
- Najmanje 5 godina radnog iskustva stečenog na području hrvatske kulture
- Korištenje aplikacija MS Office, korisnička razina uredska;
- Vozačka dozvola kategorije B;
- Podnošenje izvješća o imovinskom stanju;
- Mađarsko državljanstvo, potvrda o nekažnjavanju;

Pri ocjenjivanju pristiglih natječaja prednost se daje u slučaju:

- jezičnog ispita srednjeg stupnja iz engleskog jezika razina „B“

Uz natječaj molimo priložiti sljedeće dokumente i potvrde:

- Životopis na hrvatskom i mađarskom jeziku.
- Dokaz o stručnoj spremi (preslika).
- Plan vođenja ustanove na hrvatskom i mađarskom jeziku.
- Potvrda o nekažnjavanju ne starija od 30 dana.
- Izjava o suglasnosti za korištenje i prosljedivanje osobnih podataka kandidata u svrhe vezane uz natječaj.

Datum popunjena radnog mjeseta: najranije od 1. svibnja 2023. godine

Krajnji rok za predaju natječaja: 31. siječnja 2023. godine

Način podnošenja natječaja:

Natječaji se podnose poštanskim putem na adresu Hrvatske državne samouprave – Országos Horvát Önkormányzat, 1089 Budapest, Bíró Lajos u. 24. 4.

Krajnji rok za vrednovanje pristiglih natječaja: 28. veljače 2023. godine.

Mjesto i način službene objave natječaja:

www.kozigallas.gov.hu

Izvorni tekst natječaja: Hrvatska državna samouprava

PRISIKA – Adventski koncert održat će se u mjesnoj crikvi sv. Egidije u nedjelju 11. decembra od 15 uri. Nastupaju jačkarni zbor „Lastavica“ iz Narde, Ženska vokalna skupina iz Unde i domaći zbor „Zviranjak“.

UNDA – Undansko hrvatsko društvo i ljetos želji svojim stonovnikom polipšati adventsko vrime s koncertom. Pozvani su svi u subotu 10. decembra od 17 uri u mjesnu crikvu sv. Martina. Nastupaju dički tancosi s božićnim čestitkama na hrvatskom jeziku, jačkarni zbor iz Žire, Ženska vokalna skupina „Biseri“ i Undanski tamburaši. Potom svakoga čekaju na kratko druženje uz te, zakipljeno vino i kolače.

BUDIMPEŠTA – Hrvatska samouprava Staroga Budima – Bekašmeđera poziva na javno saslušanje i na predavanje 12. prosinca 2022. godine. Predavanje pod naslovom „Oblikovanje samosvisti i identiteta zapadnougarskih Hrvatov od 18. do 20. stoljeća: Samoupoznavanje na vjerskom i povijesnom polju“ održat će povjesničar Imre Ress. Događaj se odvija od 17 do 19 sati u Mađarskom muzeju trgovine i ugostiteljstva (Stari Budim, Budimpešta, Trg Korona 1). Organizatori mole da potvrdite svoj dolazak što prije na e-adresu obudaihorvatom@gmail.com ili telefon 06 20 362 90 80.

PEČUH – U organizaciji Hrvatskog kluba „August Šenoe“, Hrvatske samouprave Baranjske županije i Hrvatske referature Pečuške biskupije 9. prosinca s početkom u 17 sati u Pečuškoj katedrali održava se Hrvatski adventski koncert i sveta misa. Koncert će izvesti Katedralni zbor iz Đakova, a svetu misu predvoditi će mons. Ivan Čurić. Misu pjeva Ženski zbor „August Šenoe“ uz kantorsku pratnju László Cseha.

NARDA – Samouprava Narde i Hrvatska samouprava Narde srdačno vas pozivaju na Božićni koncert u mjesnoj crikvi 17. decembra. Program se začće u 15 uri sa svetom mašom ku celebriira duhovnik Čajte, Čembe i Vincjeta Branko Kornfeind sa svojimi tamburaši. Za mašom će se održati duhovna vježba za Božić, ku veljek sprohadja koncert Klape „Dičaki“ i domaćega zbora „Lastavica“. Ovo će biti ujedno i prezentacija druge CD ploče pod naslovom „Blažen Božić, Narda“. Snimanje nosača zvuka financijalno su potpomagali Fond „Gábor Bethlen“, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske i mjesna hrvatska samouprava. Potom sve nazočne čeka agapa pred crikvom, a izvodjače i goste večera u kulturnom domu.

NARDA – U mjesnom Domu kulture u petak 9. decembra od 17:30 dr. Šandor Horvat, etnograf, držat će predavanje. Tema je predavanja „Božićni svetačni krug kod gradišćanskih Hrvatov“.

KUKINJ – U organizaciji Hrvatske narodnosne samouprave Kukinja 9. prosinca u mjesnoj Zavičajnoj kući održano je tradicionalno kićenje božićne grane i božićnog stola.